

25 Οκτωβρίου 2018

Άγιος Δημήτριος Λουμπαρδιάρης, ένα εκκλησάκι στον Φιλοπάππου

/ [Πεμπουσία](#)



Μέσα σε ένα μοναδικό κατάφυτο τοπίο, στους πρόποδες του λόφου του Φιλοπάππου και κοντά στο μνημείο του Φιλοπάππου, προς τον αυχένα του λόφου των Νυμφών (Αστεροσκοπείου), βρίσκεται ο ιερός ναός του Αγίου Δημητρίου του Λουμπαρδιάρη.



Πρόκειται για θολωτή μονόκλιτη βασιλική των χρόνων της Τουρκοκρατίας (κατ' άλλους του 9ου αι.), που στους μακρούς (βόρειο και νότιο) τοίχους έχει δύο τυφλά τόξα και άλλα δύο εγκάρσια ενισχυτικά (ένα στο Τ. Βήμα και ένα στην έξοδο), τα όποια συγκρατούν την κυλινδρική στέγη, που είναι πλακοσκέπαστη. Μεταγενέστερα έγινε επέκταση της στα δυτικά.



Το 1955 έγινε αναστήλωση και συντήρηση του

ναού από τον αρχιτέκτονα Πικιώνη, ο οποίος όμως κόσμησε τους εξωτερικούς τοίχους της εκκλησίας με σχέδια γεωμετρικά, κατασκευασμένα από κεραμικά και κομμάτια μάρμαρο. Τότε, αφού αφαιρέθηκαν επιχρίσματα με νεότερες τοιχογραφίες, απεκαλύφθησαν άλλες παλαιότερες μεταβυζαντινές (1735), οι οποίες όμως είναι εφθαρμένες ή φέρουν βανδαλισμούς (εξορύξεις οφθαλμών αγίων). Στα 1987-1992 έγινε καθαρισμός και συντήρηση τους με διαλύματα ειδικών υγρών. Στο χτιστό τέμπλο απεκαλύφθη γραμμένο με βυζαντινά γράμματα το κοντάκιο των εγκαινίων «ΟΥΡΑΝΟΣ ΠΟΛΥΦΩΤΟΣ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΕΔΕΙΧΘΗ ΑΠΑΝΤΑΣ ΦΩΤΑΓΩΓΟΥΣΑ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΟΥΣ, ΕΝ Ω ΕΣΤΩΤΕΣ ΚΡΑΥΓΑΖΟΜΕΝ: ΤΟΥΤΟΝ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝ ΣΤΕΡΕΩΣΟΝ, ΚΥΡΙΕ».

Η Αγία Τράπεζα στηρίζεται επάνω σε αρχαίο κιονίσκο, ενώ δύο άλλοι αρχαίοι κιονίσκοι υπάρχουν στο προαύλιο της κυρίας εισόδου: Στον ένα αναγράφεται: ΒΕΡΕΝΙΚΗ-ΙΣΙΔΩΡΟΥ-ΜΗΛΙΣΙΑ-ΜΑΙΝΑΝΔΡΟΥ-ΑΙΘΑΛΙΔΟΥ-ΓΥΝΗ, και στον άλλο: ΠΑ[..]ΑΣ-ΔΗΜΑΡΧΟΥ-ΠΑΛΛΗΝΕΩΣ ΓΥΝΗ.

Ο Δημ. Γ. Καμπούρογλου διασώζει το αξιοσημείωτο γεγονός που συνέβη κατά τον εορτασμό της μνήμης του Αγίου στις 25 Οκτωβρίου 1658. Τότε ο χριστιανομάχος αγάς των Αθηνών Γιουσούφ σχεδίασε από τα Προπύλαια -όπου και η κατοικία του- ν' ανατινάξει με λουμπάρδα (=μεγάλο πυροβόλο) την εκκλησία, μαζί με όλο το εκκλησίασμα που είχε συρρεύσει στην πανήγυρη. Ελάχιστα λεπτά όμως πριν από το

εγχείρημα, ενέσκηψε ξαφνική καταιγίδα και ένας κεραυνός έπεσε στην πυριτιδαποθήκη και στο πυροβολείο των Προφυλαίων και τα ανατίναξε, με αποτέλεσμα να βρουν τον θάνατο ο αγάς, η οικογένεια του και οι πυροβολητές. Έκτοτε η εκκλησία ονομάστηκε Λουμπαρδιάρης=βομβιστής.



Κατά την ευσεβή παράδοση, εφημέριος του ναΐσκου χρημάτισε ο νεοφανής νεομάρτυρας Ραφαήλ (+1454), ενώ εκεί τελούσε αγρυπνίες ο άγιος παπα-Νικόλας ο Πλανάς (+1932) και εκκλησιαζόταν μετά την εκδίωξη του από την Αίγυπτο ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως.

Σήμερα φτάνει κάποιος στο εκκλησάκι, στα ριζά του λόφου του Φιλοπάππου, ακολουθώντας τον σχεδιασμένο από τον Πικιώνη πλακόστρωτο δρόμο και διασχίζοντας ένα κατάφυτο από μεσογειακή βλάστηση περιβάλλον.

πηγή: www.eulogia.gr